

ÚRAD SPLNOMOCNENCA
VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Operačný program
Efektívna
verejná správa

Európska únia
Európsky sociálny fond

Analýza verejne dostupných dát o legislatívnych procesoch

Autor: Miloš Deset

Názov výstupu: Analýza verejne dostupných dát o legislatívnych procesoch

Názov výstupu z opisu: Analýza verejne dostupných dát o legislatívnych procesoch

Zadávatel: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

**Národný projekt: PODPORA PARTNERSTVA A DIALÓGU V OBLASTI PARTICIPATÍVNEJ
TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK II.**

ITMS kód projektu: 314011CQM9

Operačný program: Efektívna verejná správa

Obdobie vyhotovenia /spracovania: október 2022 – február 2023

Analýza verejne dostupných dát o legislatívnych procesoch

Úvod

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) cieľom tvorby právnych predpisov je pripraviť za účasti verejnosti taký právny predpis, ktorý sa stane funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku Slovenskej republiky (ďalej len „právny poriadok“) zlučiteľného s právom Európskej únie a medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky.

Z tohto ustanovenia o. i. vyplýva, že zákon pri tvorbe právnych predpisov ráta s občianskou participáciou, ktorá predstavuje je z tohto hľadiska výrazným nástrojom, ktorým sa verejnosť – využívajúc príslušné zákonné možnosti – môže podieľať na tvorbe právneho predpisu a v konečnom dôsledku aj ovplyvniť konečné znenie návrhu právneho predpisu (napr. v prípade vládneho návrhu zákona jeho znenie vo výslednej podobe, v akej sa predkladá Národnej rade Slovenskej republiky na jeho schválenie).

Avšak na to, aby verejnosť mohla využiť svoje zákonné možnosti občianskej participácie nevyhnutne potrebuje mať dostupné dáta, informácie, nástroje, atď. No na to, aby občianska participácia na tvorbe právnych predpisov nebola iba formálna či dokonca iluzórna, ale naopak reálna a efektívna, verejnosť nevyhnutne potrebuje dostupné dáta a informácie o tvorbe právnych predpisov a nástroje, prostredníctvom ktorých dokáže ovplyvňovať proces tvorby právnych predpisov a podieľať sa tak na konečnom znení návrhov právnych predpisov, resp. mať možnosť ovplyvniť konečné znenie návrhov právnych predpisov, pretože len tak môže byť dosiahnutý cieľ zákonodarcu vyjadrený v § 2 ods. 1 zákona, tzn. pripraviť za účasti verejnosti taký právny predpis, ktorý sa stane funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku Slovenskej republiky zlučiteľného s právom Európskej únie a medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky.

Podľa § 8 ods. 1 zákona tvorba návrhu právneho predpisu a jeho náležitostí podľa § 7 sa uskutočňuje na elektronickom systéme tvorby právnych predpisov – portáli. Podľa odseku 2 cit. ustanovenia portál je súčasťou informačného systému verejnej správy Slov-Lex (ďalej len „Slov-Lex“), ktorého správcou a prevádzkovateľom je Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“). To znamená, že portál Slov-Lex je „miestom“, na ktorom o. i. verejnosť má

možnosť vyhľadať si informácie o tvorbe právneho predpisu a, využívajúc zákonné možnosti (pozri ďalej), aj ovplyvniť znenie návrhu právneho predpisu.

Slov-Lex však nie je jediným zdrojom informácií pre verejnosť o legislatívnych procesoch o návrhoch právnych predpisov. Ďalším zdrojom informácií pre verejnosť z hľadiska občianskej participácie na tvorbe právnych predpisov je predovšetkým portál rokovania.gov.sk, čiastočne potrebné informácie poskytujú aj iné portály, ako napr. portál občianskeho združenia Via Iuris (viaiuris.sk) alebo portál občianskeho združenia Zastavme korupciu (zastavmekorupciu.sk), ale, aj napriek tomu, že verejnosť na týchto portáloch môže získať potrebné informácie o legislatívnych procesoch, treba zdôrazniť, že nie o všetkých, ale predovšetkým o tých, ktorým sa tieto občianske združenia venujú. V tejto analýze sa preto prioritne venujeme oficiálnym zdrojom verejne dostupných dát – ak štát deklaruje, že cieľom tvorby právnych predpisov je ich tvorba za účasti verejnosti, tak je to v prvom rade on, kto by mal zabezpečiť verejnosť optimálne podmienky na realizáciu občianskej participácie a nespoliehať sa na tretí sektor. To znamená, že internetové stránky, ako napr. viaiuris.sk či zastavmekorupciu.sk nemôžu mať vo vzťahu k oficiálnym, vládny portálom, predovšetkým vo vzťahu k portálu Slov-Lex.sk, pretože v zmysle zákona iba na tomto portáli sa realizuje legislatívny proces, substitučný charakter, ale nanajvýš komplementárny.

Obdobne to platí aj pre niektoré ďalšie internetové stránky/portály, ako napr. changenet.sk alebo mojaneticia.sk, a to najmä vo vzťahu k občianskej participácii na legislatívnom procese, resp. účasti verejnosti na legislatívnom procese na vládnej úrovni v podobe hromadných pripomienok, keďže obe internetové stránky/portály umožňujú verejnosti, aby takýmto spôsobom mohla byť účastná na legislatívnom procese (bližšie pozri § 10 zákona).

Hlavným cieľom tejto analýzy je preto zistiť, či portál Slov-Lex a portál rokovania.gov.sk, ako oficiálne zdroje verejne dostupných dát pre občiansku participáciu na legislatívnom procese, poskytujú verejnosti dostatočné informácie (dátá), ktoré sú potrebné na účasť verejnosti na legislatívnom procese, či sú tieto informácie (dátá) na oboch portáloch pre verejnosť ľahko „vyhladateľné“, aké možnosti poskytujú verejnosti pre jej účasť na legislatívnom procese, porovnať oba portály z hľadiska informačných zdrojov o legislatívnom procese, ktoré verejnosti poskytujú, zistiť prípadné nedostatky, resp. prekážky, ktoré verejnosti sťažujú účasť na legislatívnom procese, a navrhnúť možné relevantné riešenia, ktorých implementáciou by sa

tieto nedostatky, resp. prekážky mohli odstrániť, a verejnosti tak zjednodušiť účasť na tvorbe právnych predpisov.

1. Portál

Legislatívny proces na vládnej úrovni na Portáli sa začína zverejnením predbežnej informácie. V zmysle § 9 zákona predkladateľ (zodpovedná inštitúcia) ešte pred spustením tvorby návrhu právneho predpisu, v záujme informovania verejnosti a orgánov verejnej správy, zverejní na portáli predbežnú informáciu o pripravovanom návrhu právneho predpisu.

Príslušná zodpovedná inštitúcia, napr. ministerstvo, ktorá predbežnú informáciu zverejňuje, okrem tohto typu materiálu zverejňuje aj ďalšie údaje: legislatívnu oblasť (napr. školstvo a vzdelávanie, správne právo, atď.), aktuálne štádium materiálu (napr. predprípravná fáza ukončená), rezortné číslo, podnet (napr. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, vlastná iniciatíva či konkrétne ustanovenie určitého právneho predpisu), zodpovedného predkladateľa (napr. v prípade ministerstva sa uvedie meno a priezvisko príslušného ministra), údaj, či ide o skrátený legislatívny proces (áno/nie), údaj, či ide o skrátené PK (áno/nie), dátum poslednej zmeny príslušného právneho predpisu, ktorého sa týka legislatívny proces, číslo legislatívneho procesu, dátum začiatku PK a dátum konca PK.

Pokiaľ ide o samotný obsah predbežnej informácie, ten možno získať v sprievodnej dokumentácii. V predbežnej informácii predkladateľ (zodpovedná inštitúcia) najmä stručne uvedie základné ciele a tézy pripravovaného návrhu právneho predpisu, zhodnotenie súčasného stavu a predpokladaný termín začatia pripomienkového konania (§ 9 zákona in fine).¹

Na zákonnú úpravu spočívajúcu v povinnosti zverejniť predbežnú informáciu podľa zákona nadväzuje úprava nelegislatívnej povahy podľa Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (ďalej len „Legislatívne pravidlá vlády“). Podľa Čl. 10 Legislatívnych pravidiel vlády

---

¹ Napríklad pri predbežnej informácii <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2021/95>, ktorá sa okrem iného týkala novelizácie zákona č. 300/2005 Z. z., Trestného poriadku sa uvádza: Primárnym cieľom návrhu zákona je skvalitniť a zefektívniť trestné konanie zavedením inštitútov a konkrétnych zmien Trestného poriadku a Trestného zákona predpokladaných v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky. Významným cieľom návrhu zákona je aj dôsledne sa vysporiadať s obštrukciami obžalovaných v trestnom konaní, obmedzenie opakovaného vypočúvania tých istých osôb pri zmene procesného postavenia, a zavedenie povinného elektronického doručovania v trestnom konaní s cieľom rozširovania informačných technológií v súdnom konaní.

pred spustením tvorby návrhu zákona, v záujme informovania verejnosti a orgánov verejnej správy v dostatočnom časovom predstihu predkladateľ zverejní na portáli predbežnú informáciu o pripravovanom návrhu zákona. Predbežná informácia sa vypracúva len k návrhu zákona, ktorý sa predkladá do pripomienkového konania v lehote podľa čl. 13 ods. 6² a ktorý sa nevypracúva na základe vládou schváleného legislatívneho zámeru (čl. 11)³. V predbežnej informácii predkladateľ najmä stručne uvedie základné ciele a tézy pripravovaného návrhu zákona, zhodnotenie súčasného stavu, spôsob zapojenia verejnosti do tvorby návrhu zákona⁴ a predpokladaný termín začatia pripomienkového konania. Predbežná informácia má spravidla jednu stranu. Vyjadrenie k predbežnej informácii sa zasiela prostredníctvom portálu v lehote určenej predkladateľom.

Práve možnosť pripomienkovať predbežné informácie formou vyjadrení, resp. pripomienok umožňuje nielen orgánom verejnej správy, ale aj laickej verejnosti, napr. občianskym združeniam, participovať na legislatívnom procese od jeho začiatku (ak opomenieme legislatívny zámer).

Okrem predbežnej informácie sa na Portáli zverejňujú všetky sprievodné materiály návrhov jednotlivých právnych predpisov aj vlastný materiál (návrh právneho predpisu). Príslušné dáta (informácie), ktoré sa pri legislatívnych procesoch zverejňujú, sú dostupné na portáli, resp. by mali byť dostupné na portáli⁵, takže orgány verejnej správy aj laická verejnosť má možnosť utvoriť si predstavu a získať informácie o tvorbe práva.

---

² Lehota na zaslanie pripomienok je 15 pracovných dní, ak predkladateľ neurčí dlhšiu lehotu; lehota začína plynúť dňom zverejnenia návrhu zákona na portáli. Ak pripomienkujúci orgán alebo inštitúcia nezašle pripomienky v určenej lehote platí, že pripomienky nemá.

³ Legislatívny zámer vypracúva predkladateľ pred prípravou návrhu nového zákona, ktorým sa má upraviť oblasť spoločenských vzťahov doteraz právom neupravená, návrhu zákona podstatne novelizujúceho platný zákon, návrhu zákona s výrazným hospodárskym a finančným dosahom alebo ak o tom rozhodne vláda. Povinnosť vypracovať legislatívny zámer sa nevzťahuje na návrh zákona, pri ktorom sa uskutočňuje skrátené pripomienkové konanie podľa čl. 13 ods. 7 alebo podľa čl. 15. (2) Pri príprave a predkladaní legislatívneho zámeru sa postupuje podľa Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Súčasťou legislatívneho zámeru je doložka zlučiteľnosti (príloha č. 2). Legislatívny zámer obsahuje najmä zhodnotenie platnej právnej úpravy a určenie cieľov, ktoré má nová právna úprava plniť, spôsob zapojenia verejnosti do tvorby návrhu zákona, ako aj zhodnotenie vybraných vplyvov podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „jednotná metodika“) formou doložky vybraných vplyvov a analýz vplyvov (ďalej len „doložka vybraných vplyvov“). Doložka vybraných vplyvov k legislatívnemu zámeru sa predkladá ako jeho samostatná súčasť. Legislatívny zámer schválený vládou je pre predkladateľa záväzným podkladom na vypracovanie návrhu zákona.

⁴ Uznesenie vlády Slovenskej republiky zo 17. decembra 2014 č. 645.

⁵ Pri niektorých legislatívnych procesoch v minulom roku 2022 niektoré sprievodné materiály, ako napr. správa o účasti verejnosti, na Portáli absentovali.

Pri každom legislatívnom procese sa na Portáli zverejňujú nasledujúce údaje:

- Typ materiálu (napr. zákon, nariadenie vlády SR)
- Legislatívna oblasť (napr. Polícia, Zbor väzenskej a justičnej stráže)
- Aktuálne štádium materiálu (napr. vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania)
- Rezortné číslo
- Podnet (napr. Plán legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na konkrétny mesiac)
- Zodpovedná inštitúcia (napr. ministerstvo)
- Zodpovedný predkladateľ (napr. sa uvedie meno a priezvisko konkrétneho ministra)
- Informácia o skrátanom legislatívnom procese – áno/nie
- Informácia o skrátanom MPK – áno/nie
- Zdôvodnenie skrátaného MPK (ak ide o skrátané MPK) – uvedie sa konkrétny dôvod, ako napr. potreba nadobudnutia účinnosti príslušného právneho predpisu ku konkrétnemu dátumu
- Posledná zmena – uvedie sa konkrétny dátum, kedy bol príslušný právny predpis naposledy novelizovaný
- Číslo legislatívneho procesu
- Dátum začiatku MPK
- Dátum konca MPK
- Diskusia

Ďalej sa pri každom legislatívnom procese uvádza sprievodná dokumentácia, pripomienky, hromadné pripomienky, vznesené pripomienky v rámci MPK, tlačová zostava vlastného materiálu, upravovaný vlastný materiál a diskusia. Pokiaľ ide o štádia procesu, na Portáli sa uvádzajú informácie o: príprave materiálu, medzirezortnom pripomienkovom konaní a vyhodnotení medzirezortného pripomienkového konania.

Pri každom legislatívnom procese je na Portáli o. i. dôležitá sprievodná dokumentácia, v ktorej okrem takpovediac formálnych náležitostí, ako napr. obal materiálu, sú dôležité predovšetkým predkladacia správa, doložka zlučiteľnosti, doložka vplyvov, správa o účasti verejnosti, dôvodová správa, vlastný materiál, vznesené pripomienky v rámci medzirezortného pripomienkového konania a vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania.

V predkladacej správe zodpovedná inštitúcia (zodpovedný predkladateľ) uvedie predovšetkým zámer navrhovanej legislatívnej úpravy príslušného právneho predpisu, zdôvodní potrebu jej schválenia a jej očakávaný prínos, resp. zmenu v upravovanej oblasti.

Doložka zlučiteľnosti sa týka preskúmania zlučiteľnosti navrhovaného právneho predpisu s právom EÚ. Okrem iného sa v nej uvádzajú:

- problematika návrhu právneho predpisu, kde zodpovedná inštitúcia odkáže na konkrétne ustanovenia konkrétnych právnych predpisov EÚ, ktoré majú určitý právny základ, resp. východisko pre navrhovaný právny predpis,
- záväzky SR vo vzťahu k EÚ, kde zodpovedná inštitúcia zdôvodní potrebu prijatia navrhovaného právneho predpisu, resp. implementáciu konkrétneho právneho predpisu EÚ, ktorá sa má vykonať navrhovaným právnym predpisom v rámci legislatívneho procesu, a stupeň zlučiteľnosti navrhovaného právneho predpisu s právom EÚ,

V doložke vplyvov zodpovedná inštitúcia okrem základných údajov uvedie definíciu problému, ciele a výsledný stav, dotknuté subjekty, alternatívne riešenia, vykonávacie právne predpisy, transpozícia práva EÚ, preskúmanie účelnosti, vplyvy navrhovaného materiálu a ďalšie náležitosti; pokiaľ ide o vplyvy navrhovaného materiálu, v doložke vplyvov sa posudzujú vplyvy na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, informatizáciu, na služby pre občana a vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

V správe o účasti verejnosti, ktorá môže byť formalizovaná alebo vlastná, zodpovedná inštitúcia uvádza, resp. aspoň by mala, stupeň zapojenia sa verejnosti do legislatívneho procesu; pokiaľ ide o formalizovanú správu o účasti verejnosti, zodpovedná inštitúcia v správe uvádza jeden zo štyroch scenárov zapojenia verejnosti do legislatívneho procesu.⁶

Dôvodová správa sa skladá zo všeobecnej časti a osobitnej časti; vo všeobecnej časti zodpovedná inštitúcia uvedie legislatívny zámer, zdôvodní potrebu prijatia navrhovaného právneho predpisu, uvedie zmeny, ktoré navrhovaný právny predpis prináša, zhodnotí vplyvy na základe doložky vplyvov a zlučiteľnosť s Ústavou Slovenskej republiky, ostatnými

---

⁶ Scenár 1 - informovať verejnosť o procese tvorby právneho predpisu, Scenár 2 – zapojiť verejnosť do diskusie o tvorbe právneho predpisu, Scenár 3 – zapojiť verejnosť do tvorby právneho predpisu, Scenár 4 – zapojiť čo najširšiu verejnosť do tvorby právneho predpisu v rovnocennom postavení s predkladateľom právneho predpisu.

ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, ktoré platia v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky a právnymi predpismi EÚ; v osobitnej časti dôvodovej správy zodpovedná inštitúcia vykladá príslušné právne pojmy či inštitúty a zdôvodňuje navrhované legislatívne zmeny podľa jednotlivých ustanovení navrhovaného právneho predpisu

Vlastný materiál obsahuje kompletne znenie navrhovaného právneho predpisu.

Vznesené pripomienky v rámci MPK – zodpovedná inštitúcia uvedie všetky pripomienky, ktoré príslušné orgány verejnej správy vzniesli k navrhovanému právnemu predpisu.

Vyhodnotenie MPK – zodpovedná inštitúcia uvedie najmä počet vznesených pripomienok, z toho počet zásadných pripomienok, počet vyhodnotených pripomienok, počet akceptovaných pripomienok, z toho počet zásadných, počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho počet zásadných, počet neakceptovaných pripomienok, z toho počet zásadných, rozporové konanie, počet odstránených pripomienok, počet neodstránených pripomienok. Ďalej zodpovedná inštitúcia uvedie zoznam orgánov verejnej správy, ktoré vzniesli pripomienky k návrhu právneho predpisu, ich počet a nakoniec aj konkrétne znenia vznesených pripomienok.

2. Rokovania.sk

Tento portál bol vytvorený v rámci projektu „Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky – eDemokracia a otvorená vláda“, ktorý bol financovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Ide o portál Úradu vlády Slovenskej republiky.

Portál rokovania.sk sa člení na štyri základné časti:

- Rokovania vlády,
- Elektronické služby,
- Informačný portál a
- Abonentský portál.

Rokovania vlády umožňujú odbornej i laickej verejnosti oboznámiť sa s materiálmi predloženými na rokovania vlády aj s konkrétnymi rokovaniami vlády, tzn. s programami

rokovaní vlády i s jednotlivými uzneseniami vlády. Verejnosť má možnosť vyhľadať si konkrétne záznamy/materiály podľa kľúčových slov.

Elektronické služby sú zamerané predovšetkým na rokovania poradných orgánov, ako napr. Legislatívna rada vlády, Bezpečnostná rada vlády, atď. Verejnosť má možnosť v tejto sekcii oboznámiť sa s programami rokovaní jednotlivých poradných orgánov vlády a ich výsledkami v podobe uznesení týchto orgánov.

V sekcii „Informačný portál“ má verejnosť možnosť oboznámiť sa predovšetkým s kontrolnou činnosťou vlády, konkrétne s kontrolovanými subjektami, napr. jednotlivými ministerstvami, a výsledkami kontrolnej činnosti.

Abonentský portál je zameraný na plnenie úloh. Verejnosti umožňuje oboznámiť sa s úlohami, ktoré vyplývajú z jednotlivých uznesení vlády aj s informáciami o plnení týchto úloh. Úlohy, ktoré vyplývajú z uznesení vlády, obsahujú informácie o uznesení (číslo uznesenia), úlohe (označenie úlohy), o ústrednom orgáne štátnej správy, ktorého sa úloha týka, o charaktere úlohy (napr. terminovaná) a stave úlohy (napr. „v plnení“). Informácia o plnení úloh z uznesení vlády SR obsahuje informácie o plnení úloh z uznesení vlády na ministerstvách a ostatných ústredných orgánoch štátnej správy, roku, v ktorom bola úloha zadaná, a období, v rámci ktorého sa mala úloha splniť.

Z uvedeného vyplýva, že portál rokovania.sk je vyslovene informačným portálom, ktorého cieľom je poskytnúť verejnosti informácie o činnosti vlády, konkrétne o jej rokovaniach (programoch rokovaní) a uzneseniach, o rokovaniach poradných orgánov vlády, o kontrolnej činnosti a plnení úloh, ktoré vyplývajú z uznesení vlády SR pre konkrétne ministerstvá či ústredné orgány štátnej správy. Z toho však zároveň vyplýva, že portál rokovania.sk neumožňuje odbornej či laickej verejnosti podrobne sa oboznámiť s jednotlivými legislatívnymi procesmi, ktoré prebiehajú na vládnej úrovni, a už vonkoncom neumožňuje participáciu na týchto legislatívnych procesoch. Koniec-koncov, ak sa na legislatívne procesy pozrieme čisto z formálneho hľadiska v zmysle zákona, takáto participácia je možná len Portály (slov-lex.sk). Portál rokovania.sk je však bez ohľadu na to relevantným a bohatým zdrojom dát pre odbornú i laickú verejnosť, no otázka je, či by nemohol byť vo väčšej miere prepojený s Portálom slov-lex.sk, na ktorom v zmysle zákona prebiehajú legislatívne procesy, a to z dôvodu väčšej miery informovania/zapojenia verejnosti do legislatívnych procesov. To

znamená, či by portál rokovania.sk mal byť zameraný len na informovanie o činnosti vlády, ev. jej poradných orgánov a o niektorých ďalších skutočnostiach, alebo či by nemohol verejnosti poskytovať informácie aj o legislatívnych procesoch s odkazom na Portál slov-lex.sk, napr. informácie o tom, že bola na Portály slov-lex.sk zverejnená predbežná informácia alebo že bol zverejnený návrh právneho predpisu v rámci konkrétneho právneho predpisu.

3. Ďalšie informačné zdroje

Dôležitými informačnými zdrojmi sú aj niektoré portály občianskych združení, predovšetkým viaiuris.sk či zastavmekorupciu.sk. Internetové stránky týchto občianskych združení poskytujú verejnosti informácie aj o legislatívnych procesoch, predovšetkým stránka viaiuris.sk (okrem nich obsahujú aj ďalšie relevantné dáta a užitočné informácie pre laickú verejnosť), no, prirodzene, nejde o informácie o všetkých legislatívnych procesoch. To však ani nie je účelom činnosti týchto občianskych združení. Ich poslanie je totiž oveľa širšie – činnosť týchto občianskych združení má oveľa širší záber a neobmedzuje sa len na sledovanie legislatívnych procesov a informovanie verejnosti o nich. Napr. pokiaľ ide o portál viaiuris.sk, tento ponúka potrebné informácie pre laickú verejnosť k občianskej participácii na legislatívnych procesoch. Táto, takpovediac osvetová činnosť týkajúca sa občianskej participácie, je len jednou z početných činností tohto občianskeho združenia, ktoré vykonáva v rámci svojho poslania/pôsobenia. Okrem toho združenie sleduje a na svojom portály informuje verejnosť o niektorých prebiehajúcich legislatívnych procesoch, resp. o ich výsledkoch, ktoré vo verejnosti výraznejšie rezonujú, ako napr. o legislatívnom procese k návrhu stavebného zákona. Občianske združenie Zastavme korupciu zasa napr. iniciovalo návrh zákona na ochranu oznamovateľov⁷ a či „protischránkového zákona“⁸.

To znamená, že oba portály sú relevantnými zdrojmi dát pre laickú verejnosť pri niektorých legislatívnych procesoch (portál viaiuris.sk dokonca poskytuje laickej verejnosti potrebné informácie týkajúce sa občianskej participácie pri legislatívnych procesoch), avšak z povahy veci, berúc do úvahy účel pôsobnosti týchto občianskych združení, je zrejmé, že portály týchto občianskych združení neposkytujú laickej verejnosti komplexne všetky potrebné informácie o všetkých legislatívnych procesoch. To však ani nie je nutné či potrebné, pretože tretí sektor

---

⁷ Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁸ Zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

nemá za úlohu substituovať činnosť vlády pri tvorbe právnych predpisov. Význam pôsobenia týchto občianskych združení spočíva v niečom inom.

Okrem týchto dvoch portálov istú relevanciu pre občiansku participáciu majú aj ďalšie portály, ako napr. changenet.sk či mojapeticia.sk. Ich čiastočná relevancia vo vzťahu k občianskej participácii na legislatívnych procesoch spočíva predovšetkým v možnostiach formulovania hromadných pripomienok, v dôsledku ktorých podľa § 10 ods. 4 zákona môže nastať rozporové konanie. Podľa cit. ustanovenia „rozporové konanie so zástupcom verejnosti sa môže uskutočniť, ak predkladateľ nevyhovel pripomienke, ktorú uplatnil väčší počet osôb zo strany verejnosti a zároveň súčasťou pripomienky je splnomocnenie zástupcovi verejnosti na ich zastupovanie (ďalej len „hromadná pripomienka“). Rozporové konanie so zástupcom verejnosti sa uskutoční vždy, ak predkladateľ nevyhovel hromadnej pripomienke, s ktorou sa stotožnilo aspoň 500 osôb. Ak sa hromadná pripomienka uplatnila v elektronickej podobe prostredníctvom portálu, zoznam osôb, ktoré sa stotožnili s hromadnou pripomienkou, možno predkladateľovi zaslať aj iným spôsobom ako prostredníctvom portálu.“

Z toho vyplýva, že hromadné pripomienky možno uplatňovať jednak prostredníctvom Portálu a jednak aj prostredníctvom spomenutých dvoch portálov (changenet.sk a mojapeticia.sk). Pri uplatňovaní hromadných pripomienok prostredníctvom Portálu nie je problém s overovaním/verifikovaním totožnosti zúčastnených osôb, keďže Portál vyžaduje registráciu, čo však neplatí pre spomenuté dva portály (changenet.sk a mojapeticia.sk), pri ktorých je problém práve verifikácia zúčastnených osôb. Z dôvodu transparentnosti legislatívnych procesov, v ktorých by sa ev. vyskytli hromadné pripomienky, by preto bolo lepšie, keby sa hromadné pripomienky mohli uplatňovať iba prostredníctvom Portálu.

Záver

Portál predstavuje dostatočne bohatý informačný zdroj pre laickú verejnosť z hľadiska jej možnosti občianskej participácie na legislatívnom procese. Je dostatočne podrobne štruktúrovaný, prehľadný a predstavuje komplexnú, ucelenú platformu pre laickú verejnosť, na ktorej základe má možnosť participovať na legislatívnych procesoch. Od zverejnenia predbežnej informácie až po konečný návrh právneho predpisu. To znamená, že portál predstavuje platformu, ktorá umožňuje občiansku participáciu so všetkými potrebnými informáciami.

Portál rokovania.sk je takisto relevantným informačným zdrojom pre laickú verejnosť z hľadiska možností jej občianskej participácie, no obmedzuje sa len na legislatívne procesy, ktoré spadajú pod rokovania vlády Slovenskej republiky. To znamená, že tento portál napríklad informuje o rokovaní o vládnych návrhoch zákonov či nariadeniach vlády, no neinformuje o právnych predpisoch, ktoré vydávajú ministerstvá (vyhlášky) či niektoré ďalšie orgány verejnej správy. Z toho vyplýva, že portál rokovania.sk môže byť relevantným informačným zdrojom z hľadiska občianskej participácie, avšak iba pri niektorých legislatívnych procesoch. Okrem toho treba zdôrazniť, že ide o vyslovene informačný portál, ktorý občiansku participáciu na legislatívnych procesoch neumožňuje; v zmysle zákona legislatívne procesy sa vykonávajú na portáloch, kde sa vykonáva aj občianska participácia.

Ďalšie informačné zdroje majú z hľadiska občianskej participácie na legislatívnych procesoch len obmedzený, resp. parciálny význam. Portály občianskych združení ako napr. zastavmekorupciu.sk či viaiuris.sk sa síce venujú aj legislatívnym procesom, ale, keďže to nie je ich, takpovediac, hlavná agenda, tak poskytujú len čiastkové informácie; tieto portály neposkytujú laickej verejnosti ucelené, komplexné informácie z hľadiska občianskej participácie na legislatívnych procesoch. No aj napriek tomu sú relevantným informačným zdrojom, aspoň čiastkovým, pre laickú verejnosť, najmä portál viaiuris.sk, ktorý laickej verejnosti poskytuje „manuál“, ako participovať na legislatívnych procesoch.

Zvyšné portály, ktoré sú predmetom tejto analýzy (changenet.sk a mojanpeticia.sk), sú z hľadiska občianskej participácie na legislatívnych procesoch relevantné najmä pokiaľ ide o hromadné pripomienky. Problém týchto portálov však spočíva vo verifikácii totožnosti osôb, ktoré svoje pripomienky formulujú prostredníctvom týchto portálov. Konkrétne pri legislatívnom procese ide o to, či v skutočnosti nejaký návrh právneho predpisu pripomienkovalo 500 osôb (hromadná pripomienka) alebo nie. Z tohto dôvodu, a berúc do úvahy zákonnú úpravu legislatívneho procesu v zmysle zákona, zastávame názor, že aj pripomienky, vrátane hromadných, by sa mali realizovať výlučne cez Portál. Bolo by však potrebné upraviť situáciu, kedy by Portál nebol dostupný – možnosťami by alternatívne mohli byť pripomienky formulované v tlačenej podobe alebo prerušenie plynutia lehoty.